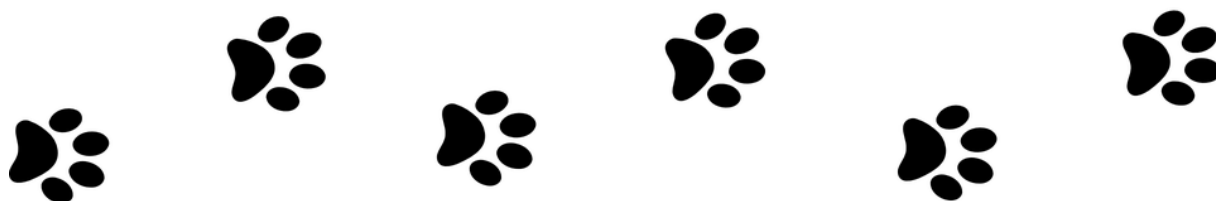

DYREVELFERDSPLAN FOR SKEDSMO KOMMUNE

2019 - 2022

Innhold

1. Innledning.....	2
1.1 Dyrevelferdsplan for Skedsmo kommune.....	2

1.2 Mål med dyrevelferdsplanen.....	2
1.3 Hva legger vi i begrepet dyrevelferd?.....	2
2. Lover og forskrifter.....	3
2.1 Lovverk.....	3
2.2 Forskrifter	4
3. Tilsynsmyndigheter	4
4. Tilstand og utfordringer i kommunen	4
4.1 Selskapsdyr	5
4.2 Produksjonsdyr	6
4.3 Ville dyr	6
5. Foreslåtte tiltak	7
5.1 Selskapsdyr	7
5.1.1 Hjelpesenter for hjemløse dyr	7
5.1.2 Støtte til kastrering av katter	7
5.1.3 Støtte til ID-merking av katter	7
5.1.4 Informasjon og veiledning av dyreholdere	8
5.1.5 TNR-basert tiltak for katt (omsorgsprogram)	8
5.1.6 Informasjon rettet mot kommunalt ansatte	9
5.1.7 Nettverksbygging for stalleiere.....	9
5.1.8 Friområde til hund (hundeparker).....	9
5.2 Produksjonsdyr	9
5.2.1 Forebygge dyretragedier	9
5.2.2 Støtte til mobilt slakteri.....	10
5.2.3 Gamle gjerder	10
5.2.4 Kommunikasjon mellom kommune og Mattilsyn.....	11
5.3 Ville dyr.....	11
5.3.1 Rutiner for nødføring av hjortevilt.....	11
5.3.2 Kartlegging av beverbestanden	11
5.3.3 Pinnsvininformasjon	12
5.3.4 Ekstraordinær båndtvang	12
5.4 Koordinerende samarbeid	12

1. Innledning

Regionkontor Landbruk har i henhold til verbalvedtak (PS 17/157) utarbeidet en dyrevelferdsplan for Skedsmo kommune.

1.1 Dyrevelferdsplan for Skedsmo kommune

Kommunens dyrevelferdsplan inkluderer alle dyr, både ville og tamme. Den konsentrerer seg i størst grad om de dyreslag som ikke har egne spesialforskrifter. Kommunen ønsker at planen skal være praktisk gjennomførbar, og at det senere skal være mulighet for å gjennomføre tiltak som blir foreslått. Det har underveis med utarbeidelsen av planen kommet innspill fra både dyrevernsorganisasjoner og Mattilsynet.

Hvem som definerer hva dyrevelferd er, er ikke avklart med en dyrevelferdsplan. Fagområdet har visse juridiske rammer som staten har delegert kommunene og Mattilsynet. Utover dette har samfunnet faglige meningsdannere og forbrukere får sitt syn på dyrevelferd tilkjennegjort gjennom sin kjøpekraft.

1.2 Mål med dyrevelferdsplanen

Skedsmo kommunes mål med dyrevelferdsplanen er å:

- øke fokus på dyrevelferd i kommunen
- bidra til å øke kunnskap om dyrevelferd
- styrke det arbeidet som allerede gjøres på feltet

1.3 Hva legges i begrepet dyrevelferd?

Behandlingen av dyr, ville som tamme, bunnar i et komplekst forhold mellom blant annet moral, religion, samfunnet man lever i og økonomi. I det daglige er det ofte man bruker begreper som dyrevelferd, dyreetikk, dyrevern og dyreomsorg om hverandre. De betyr imidlertid ikke det samme, og det er viktig å kunne skille begrepene fra hverandre. Etikk dreier seg om menneskers moralske valg og handlinger, og i denne sammenhengen om hvordan vi skal behandle dyr og hvordan de påvirkes av våre handlinger. De opprinnelige dyrevernerne var opptatt av å beskytte dyr fra mishandling og vanskjøtsel, mens dyrevern i moderne form dreier seg mer om å forsvare dyrs interesser, og jobbe for deres rettigheter. Dyreomsorg på sin side handler ikke nødvendigvis om dyrets behov, men snarere dyreeiers evne og vilje til å vise omsorg for dyret. Andre vil også snakke om dyrs rettigheter. Med dette menes dyrs rettighet til å bli beskyttet fra menneskers bruk og utnyttelse (som for eksempel kjøttproduksjon).

Når det gjelder dyrevelferd, stiller det seg litt annerledes. Dyrevelferd består av de tre dimensjonene naturlig liv, biologisk funksjon og subjektiv opplevelse. Alle disse tre faktorene må vurderes for å si noe om dyrets velferdssituasjon.

Det finnes ulike definisjoner på dyrevelferd, og det kan være vanskelig å finne en definisjon som kort og enkelt sammenfatter begrepet. Faggruppen for etologi og husdyrmiljø ved Norges miljø- og biovitenskaplige universitet (NMBU) har utarbeidet

en definisjon for dyrevelferd, og den lyder: *Dyrevelferd er individets subjektive opplevelse av sin mentale og fysiske tilstand som følge av dets forsøk på å mestre sitt miljø.* Denne definisjonen inkluderer både en psykisk og en fysisk tilstand hos dyret. I tillegg må man ta med miljøet hvor dyret lever (både sosialt og fysisk), stressmestring og om det blir utsatt for positive eller negative opplevelser.

2. Lover og forskrifter

Under følger en kort oversikt over relevant regelverk i forhold til dyrevelferd.

2.1 Lovverk

Dyrevelferdsloven (19. juni 2009) har som utgangspunkt at dyr har en egenverdi utover den verdien de måtte ha for mennesker. Lovens formål er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr. Dyreeier eller den som har ansvaret for dyret har også ansvaret for dets velferd. Dette ansvaret innebærer blant annet å sette seg inn i dyrets behov. Det er viktig å få frem at barn under 16 år ikke skal ha eneansvaret for dyr. Loven setter også kun minimumskriterier for dyrevelferd. Alle som kommer over et sykt eller skadet dyr har plikt til å hjelpe så langt det lar seg gjøre. Nytt fra 2018 er en endring i dyrevelferdsloven § 32, der Mattilsynet kan omplassere dyr uten eiers samtykke. Tidligere kunne eier bestemme at dyret skulle avlives fremfor å omplasseres, og dermed har ellers friske dyr blitt avlivet uten videre grunn.

Av andre lovverk som berører dyrevelferd har vi lov om veterinær og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven, 15. juni 2001) og lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (19. desember 2003). Disse overlapper til dels hverandre. Dyrehelsepersonelloven pålegger kommunen å sørge for å ha en veterinæravaktjeneste som er tilgjengelig utenom ordinær arbeidstid. Skedsmo er en del av Stor-Oslo veterinæravaktområde, og har avtale med NMBU veterinærhøyskole om veterinæravaktordningen. Til sist bør lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) nevnes. Viltloven skal blant annet sikre at artsrikdommen bevares.

2.2 Forskrifter

Flere dyrearter har sine egne forskrifter som skal sikre bedre velferd for dyra om de følges. Som eksempel kan man nevne forskrift om hold av storfe, forskrift om velferd for produksjonsdyr og forskrift om næringsmessig transport av dyr, men det foreligger mange flere. Forskrift om godtgjørelse for nødhjelp til dyr bør nevnes. Den skal bidra til at syke, skadde og hjelpeløse dyr får nødhjelp, som oftest er det snakk om avliving, og at dyrehelsepersonell da får refundert en godtgjørelse for denne hjelpen. Det er Mattilsynet som forvalter dette på kommunalt nivå.

3. Tilsynsmyndigheter

Mattilsynet (MT) er den statlige tilsynsmyndigheten for dyrevelferdssaker. De jobber først og fremst risikobasert, men tar også generelle, tilfeldige tilsyn. MT har ulike strategier for videre behandling av saker der dyreeier har brutt loven alt etter hvor alvorlig tilfellet er. De kan blant annet gi pålegg om utbedringer, fatte vedtak om aktivitetsnekt, midlertidig forvaring eller omplassere dyr. Avliving er også nødvendig i enkelte tilfeller. I tillegg skal MT føre tilsyn med dyrehelsepersonell.

MT har en viktig oppgave som veiledere for alle typer dyrehold. De har utarbeidet egne veiledere for hold av mange ulike dyrearter som ikke har egne forskrifter. Formålet med disse er å beskrive hvordan et dyrehold minimum må være for å være i overenskomst med dyrevelferdsloven.

MT trekker frem i sin årsrapport 2017 at Norge jevnt over har en god dyrevelferd, men at en av hovedutfordringene er tap av dyr på beite. I 2017 mottok de totalt 10 426 bekymringsmeldinger, der de fleste omhandlet kjæledyr.

Det er Mattilsynet som oppnevner dyrevernnemder, og disse skal ivareta lekmannsskjønnet i dyrevelferdsarbeidet. Her i området er det dyrevernnemda for Romerriket.

4. Tilstand og utfordringer i kommunen

Skedsmo er en urban kommune med et økende innbyggertall. I Lillestrøm vil det bli mer fortetting i byområdet i fremtiden. Dette vil kunne føre til flere dyr på mindre plass. Den urbane dyreholder kan lettere havne i interessekonflikter med naboer. Det kan være hunder som bråker, anskaffelse av hagehøns og hane eller katter som gjør fra seg i blomsterbed og lekesandkasser.

MT bruker mye ressurser på å følge opp saker som viser seg å ikke bunne i reell fare for dyra. Oftest på hund, katt eller hest. Det at det bor mange folk i kommunen, og mange kanskje er uvitende om hva som er normal atferd og hold av dyr, bidrar også til høyere antall bekymringsmeldinger.

MT mottok i 2017 40 bekymringsmeldinger på hund i Skedsmo (tabell 1), men de fleste av disse var ikke reelle saker. Antallet meldinger kan knytte seg til faktorer som at bekymringsmeldinger kan sendes anonymt over nettet til alle døgnets tider, nabokrangler, hevnaaksjoner, skillsmisseoppgjør og mye annet. Det er ifølge MT ikke noe spesielt velferdsproblem knyttet til hund.

Både Mattilsynet (MT) og de frivillige organisasjonene Dyrebeskyttelsen Lillestrøm og omegn (DBLO) og Dyrebeskyttelsen Norge setter hjemløse katter øverst på listen over utfordringer i kommunen. MT trekker fram at det lave antallet meldinger om katt i tabell 1, ikke gjenspeiler virkeligheten så godt. MT kan få informasjon gjennom andre kanaler, og dette blir ikke registrert som bekymringsmelding. Publikum kan også velge å kun kontakte frivillige organisasjoner og disse blir da ikke fanget opp av MT.

I tabellen under følger en oversikt fra Mattilsynet over antall bekymringsmeldinger mottatt for Skedsmo i 2017 fordelt på dyreslag. Er ikke dyreslaget nevnt i tabellen, ble det ikke mottatt noen meldinger i fjor. Av de 53 meldingene mottatt ble det foretatt inspeksjoner i 19 tilfeller. Utfallet for de resterende sakene fordeler seg som følger: vurdert uten inspeksjon (18), finner ikke eier/virksomhet/mangelfulle opplysninger i meldingen (7), gjelder ikke MTs forvaltningsområde (5), dublettsak (4).

TABELL 1 BEKYMRINGSMELDINGER MOTTATT HOS MATTILSYNET 2017

Dyreslag	Antall meldinger
Hund	40
Hest	3
Katt	3
Høne	2
Kanin	1
Krepsdyr, andre	1
Papegøye	1
Svin	1
Skilpadde (Testudines)	1
Totalt	53

4.1 Selskapsdyr

Hund og katt er desidert de to mest populære kjæledyrene i Norge. Det er omtrent 750 000 katter og 560 000 hunder, men nøyaktige tall er vanskelig å fastslå. Det er anslått at det er 125 000 hester i landet, men her er tallene enda mer usikre. Etter august 2017 er det også tillatt med enkelte typer reptiler i Norge.

Kommunen har et problem med hjemløse katter. Foruten at dette er dårlig velferd for det enkelte dyret med tanke på for eksempel sult og kulde, kan disse kattene spre smittsomme sykdommer til andre katter. Dette dreier seg i hovedsak om katteinfluensa og kattepest. Det ble i Romerikets blad 18.9.18 varslet om kattepest i Ullensaker

kommune. Siden dette er en så smittsom sykdom er det ikke utenkelig at den kan spre seg til Skedsmo.

Katter som er født utendørs og som ikke har vært i kontakt med mennesker, har store utfordringer med å tilpasse seg et liv som kjæledyr om de skulle bli fanget og forsøkt omplassert. Disse kattene vil kunne oppleve stress på en slik måte at det vil gå utover velferden. Slike dyr vil ha det best av å fortsatt kunne bo ute sett at det ellers har god helse, og blir fulgt opp med tilsyn og tilgang på mat på en matstasjon.

4.2 Produksjonsdyr

Alle gårdbrukere som mottar produksjonstilskudd, må søke om det til kommunen. Av disse søknadene kan vi blant annet lese hvilke dyregrupper det er søkt om og hvor mange dyr hver enkelt har. Dette gir oss en oversikt over omfanget av dyr i kommunen. Av de 39 søknadene om produksjonstilskudd oktober 2017, var det registrert 7 ulike dyregrupper. Det er i tabellen ikke tatt høyde for om et foretak har søkt om flere dyregrupper.

En av de største velferdsutfordringene for produksjonsdyr på landsbasis er tap av sau på utmarksbeite. De viktigste tapsårsakene er skader, sykdom og ulykker. I Skedsmo regnes ikke tap til rovdyr som en viktig årsak nå. Skedsmo kommune har i svært liten grad sau på utmarksbeite. Løse hunder som jager sau har tidvis blitt opplevd som et problem enkelte steder i kommunen.

TABELL 2 TALL FRA PRODUKSJONSTILSKUDDØKNADER OKTOBER 2017

Type produksjon	Antall søknader	Antall dyr
Storfe (melk og/eller kjøttproduksjon)	8	750
Hester	5	65
Sau (alle dyr)*	3	79
Svineproduksjon (alle dyr)	3	1606
Verpehøns	2	7410
Bifolk	1	27
Ender, kalkun, gjess	1	10
*gjelder søknadsomgang mai		

4.3 Ville dyr

Bygging av nye boligfelt, veier, menneskelig aktivitet i naturen o.l. fører til begrensning av ville dyrs naturlige habitater. Skedsmo er en kommune i vekst og med dette vil befolkningen oftere møte eller komme i konflikt med ville dyr. Her tenker vi først og fremst på de direkte påvirkningene for de ville dyras velferd, som ved jakt, påkjørsler,

hunder som jager (spesielt om våren) og føring for å nevne noen. Skadet vilt meldes til politiet, som igjen kontakter fallviltgruppen.

Det er kommunen som har ansvar for viltforvaltningen og fallviltgruppen. Viltloven § 19 sier at jakt og fangst skal utøves på en måte som ikke utsetter viltet for unødige lidelser eller medfører fare for mennesker, husdyr eller eiendom. Den enkelte jeger eller fangstmann skal også ha bestått jegerprøven og denne opplæringen skal gi god kunnskap om dyr og jakt-/fangstmetoder, samt human jakt. Avgrensede nasjonale jakttider har lenge eksistert blant annet for å hindre jakt på dyr i den delen av året de er mest sårbare. Jakttider er derfor et viktig virkemiddel for dyrevelferden for jaktbare arter.

5. Foreslåtte tiltak

Planen kommer med forslag til tiltak som senere kan utarbeides videre. Det kan være større behov for enkelte tiltak enn for andre og det vil følgelig være aktuelt å prioritere det som er mest aktuelt. Tiltakene er delt inn i tre kategorier; selskapsdyr, produksjonsdyr og ville dyr.

5.1 Selskapsdyr

5.1.1 Hjelpesenter for hjemløse dyr

Det ble våren 2018 foretatt en utredning om behovet for et hjelpesenter for hjemløse dyr i samsvar med vedtak i K-sak 17/112. Dette skulle drives i samarbeid med frivillige organisasjoner som skal stå for den daglige driften. Utredningen viste at det var et (økende) behov for dette i kommunen, og saken ble tatt til orientering. Det kan være aktuelt med en videre utredning av muligheten for å gjennomføre et tiltak der kommunen gir økonomisk støtte til etablering og innkjøp av egnet lokale til et slikt hjelpesenter.

5.1.2 Støtte til kastrering av katter

Katter som ikke er kastret formerer seg raskt. Markedet for katter er for lengst mettet, og for de dyr som ikke skal brukes i målrettet avl anbefales det å kastre for å unngå unødige kull. Kastrering må gjøres før dyret er kjønnsmoden. Støtte til kastrering kan skje ved at kommunen gir et beløp til utvalgte smådyrklikker og disse bruker midlene til å lage en kampanje der de gir rabatt på kastrering så lenge midlene rekker.

5.1.3 Støtte til ID-merking av katter

ID-merking av katter gir eier mulighet til å finne tilbake rømte katter eller at døde dyr kan identifiseres og eier få beskjed. Selve merkingen gjøres av dyrlege, der en liten chip settes inn under huden i dyrets nakke. Den kan så leses av med en chipleser. På nettsiden www.dyreid.no kan man søke opp nummeret og få kontaktinformasjon på eier. Det foreslås at støtte til ID-merking kan foregå ved samme metode som ved støtte til kastrering.

5.1.4 Informasjon og veiledning av dyreholdere

Det er flere organisasjoner som rutinemessig lager informasjonskampanjer om for eksempel ID-merking, kastrering, hvor lenge kattunger skal være hos kattermor, dumping av kjæledyr i forbindelse med ferier, oppmuntring til å ikke gi bort kjæledyr i julegave, normer for dyrehold for ulike arter og så videre. Dette er noe kommunen kan bidra til.

Noe som er vanskelig med informasjonsarbeid er ofte å nå ut med informasjonen til de som virkelig har behov for den. De som engasjerer seg vet allerede mye av det som formidles. For å endre holdninger, har det stor betydning med sosialt press og kunnskapsformidling fra mennesker de har et nært forhold til som venner, arbeidskollegaer og klassekamerater o.l. Det vil kunne hjelpe å synliggjøre slike kampanjer, ved å publisere de på for eksempel skoler, kinoer, kjøpesentre og offentlig transport.

Storparten av holdningskampanjer dreier seg om katter og hunder. Andre selskapsdyr som kaniner og hamstre holdes ofte i små bur og de har lite kontakt med verken artsfrender eller mennesker. Slike dyr er det gjerne barn som har ansvaret for, selv om dette ikke er lovlig. På grunn av liten synlighet for offentligheten er det sjelden det dukker opp bekymringsmeldinger for slike dyr, og det er vanskelig å ha oversikt over hvor mange dyr som finnes. Holdningskampanjer for slike arter er derfor viktige.

5.1.5 TNR-basert tiltak for katt (omsorgsprogram)

TNR (trap, neuter, return) går ut på å fange hjemløse katter i feller, kastre de (og eventuelt behandle de for parasitter o.l) og sette de tilbake der de ble fanget. Det finnes flere navn på dette, for eksempel TNVR (trap, neuter, vaccinate, return), TNRM (trap, neuter, release, maintain) eller TTVAR (trap, test, vaccinate, alter, release or rehome). Bakgrunnen for disse metodene er at rene avlivingsaksjoner av en kattekoloni eller hjemløse katter i et område, bare vil føre til at andre katter etablerer seg på det samme stedet en kort tid etter. Kastrerte katter er også mer territoriale, og vil sørge for at færre katter kommer til å slå seg ned i området. Og viktigst av alt; de kan selvfølgelig ikke formere seg. I tillegg kan det være at man avliver katter som har en eier, noe som kan gi uheldige signaler. Det viktigste man må tenke på ved planleggingen av slike tiltak, er at det må være ressurser til å følge opp metoden over tid. Oppfølging bør bestå av tilsyn der dyras helse overvåkes og utplassering av mat på matstasjoner. Enkle varmekasser der de kan søke ly kan også settes ut.

5.1.6 Informasjon rettet mot kommunalt ansatte

Mattilsynet får av og til inn bekymringsmeldinger om dyr i kommunale boliger, hos eldre og hos pleietrengende. Er det mistanke om mishandling eller vanskjøtsel av dyr, sier Helsepersonelloven § 23 pkt. 5 at taushetsplikten ikke er til hinder for å varsle Mattilsynet. Også rusavhengige personer og andre personer med dyr som mottar tjenester fra kommunen, kan være personer som kommunalt ansatte kommer i kontakt med i sitt arbeid. Kommunen kan bidra med informasjon til ansatte som kan komme ut for slike situasjoner; hva de kan gjøre, hvor de kan henvende seg og hvordan man tidlig kan fange opp at dyr ikke har det bra.

5.1.7 Nettverksbygging for stalleiere

Det hender innimellom at stalleiere som driver med utleie av stallplass opplever at enkelte hesteeiere ikke oppfyller sine plikter når det gjelder stell av egen hest. Kommunen kan ta initiativ til et felles nettverk for stalldrivere i Skedsmo kommune og eventuelt Mattilsynet, der de kan søke råd og støtte i slike tilfeller. Ellers oppfordrer kommunen å sørge for en god kontrakt mellom driver og leier. Denne kan inkludere hva som vil skje dersom eier ikke oppfyller sine plikter når det gjelder stell eller ikke betaler stall-leien. Kontrakt bør også skrives ved leie av sommerbeite. Det har i de senere årene blitt mer populært å drive med hest på utegang, og det mottas også bekymringsmeldinger om disse. Hvordan man driver godt med hest på utegang kan også være en del av informasjonen som deles gjennom denne nettverksbyggingen. Dette vil først og fremst være et forebyggende tiltak.

5.1.8 Friområde til hund (hundeparker)

Med økt popularitet, blir hunden mer synlig i det offentlige bildet. Det finnes pr i dag tre inngjerdede friområder for hund i Skedsmo som kommunen kjenner til. Hunder som er godt sosialisert, vil nyte godt av å kunne få løpe fritt og interagere med andre hunder. Dette vil kunne gi økt velferd ved å bidra til bedre helse, glede og mindre aggresjon. Kommunen har som mål å opprettholde disse områdene.

5.2 Produksjonsdyr

5.2.1 Forebygge dyretragedier

Forebyggende arbeid kan løses på ulike måter. Dette er i de aller fleste tilfeller vanskelige saker. Å oppdage at en gårdbruker eller annen dyreeier sliter, kan noen ganger være umulig. Det er derfor viktig at de som er i kontakt med dyreholdere de mistenker har det vanskelig slik at det kan gå ut over dyra, har et sted å henvende seg. For naboer eller daglig passerende til gårdsbruk har Mattilsynet oppgitt at det er flere ting man være oppmerksom på. Det kan være en sterk reduksjon av trafikk av folk ved

og i fjøset, sjelden lys i fjøset, dyra er ikke ute slik de har pleid å være, traktoren brukes ikke lenger, rundballer som blir liggende, og nedsnødde arealer ved fjøs og rundballer.

Det kan være en mulighet for kommunen å lage et nettverk av aktører som kan bistå eller være kontaktpersoner for bønder som sliter etter modellen kommuner i Nord-Østerdalen har. Her er det inkludert en kontaktperson ved landbruksavdelingen i kommunen, samt en hel rekke andre aktører som kan være aktuelle i en slik sammenheng. Kontaktpersoner kan være alt fra bank, bondelag, landbruksrådgivningen, Mattilsynet, til slakteri, helsetjeneste og så videre. Dette skal være et lavterskeltilbud, der formålet er å kunne fange opp bønder som har det vanskelig tidlig, så man kanskje kan hindre en dyretragedie.

5.2.2 Støtte til mobilt slakteri

Lasting på dyrebilen og selve transporten til slakteriet, og oppstalling der, kan fort være det mest stressende et produksjonsdyr blir utsatt for. Stressede dyr ved slakt kan også påvirke kjøttkvaliteten negativt. Et mobilt slakteri sørger for å kutte ut dette belastende leddet ved å komme til gården og slakte der.

Det er i dag få eller ingen som driver med mobile slakterier i Norge i dag. Det er noen som driver med mobile slakteri for rein. I tillegg finnes firmaet Mobilslakt AS, som for tiden er inne i en prosess med å skifte eiere. Det «nye» selskapet vil bli eid av bønder, og ser for seg en kundebase i området Oslo, Akershus og Vestfold. Å gi en engangsstøtte for at et slikt firma som fronter god dyrevelferd skal komme seg opp og i gang kan være et alternativ kommunen bør vurdere. En stor del av utfordringen med mobile slakteri er hvor kjøttet gjøres av etter slakt. Har bonden godkjent kjøll og utsalgsledd går det lett, men normalt må slakteriet ta med seg og omsette kjøttet selv.

Å bidra til informasjonsspredning om hvordan dyretransport kan redusere dyrevelferden, kan gi økt oppmerksomhet og større ønske fra publikum om å kjøpe kjøtt fra hjemmeslakta dyr. Dette igjen kan generere økt interesse for å starte opp med slike bedrifter.

5.2.3 Gamle gjerder

Gamle gjerder som ikke er i bruk lenger, og som kanskje ligger skjult eller delvis skjult i terrenget utgjør en fare for både viltlevende dyr, beitedyr, hunder og mennesker. Dette gjelder både for gjerder med og uten piggråd. Etter dyrevelferdsloven trådte i kraft er det ikke lov til å benytte piggrådgjerder for å regulere dyrs atferd. En aksjon for å fjerne gamle gjerder kan være et godt tiltak kommunen kan sette i gang. Dette kan også være tiltak som kan gis midler via SMIL-ordningen.

5.2.4 Kommunikasjon mellom kommune og Mattilsyn

Det er viktig å opprettholde informasjonsflyten mellom Mattilsynet og Landbrukskontoret. Her menes at landbrukskontoret gir beskjed til MT om det skulle avdekkes dårlige forhold på gårdsbruk de besøker i forbindelse med kontroller. MT skal også opplyse landbrukskontoret i form av kopi av vedtak i alvorlige saker. Det foreligger rutiner for utveksling av informasjon. Blir det fattet vedtak der det konstateres brudd på dyrevelferdsloven, plikter landbrukskontoret å vurdere avkorting av produksjonstilskudd. Hvor mye tilskuddet eventuelt avkortes, vurderes ut fra det enkelte tilfelle.

5.3 Vilde dyr

5.3.1 Rutiner for nødføring av hjortevilt

Føring av hjortevilt er et forebyggende tiltak for å forhindre at dyr blir påkjørt av biltrafikk eller tog. Dyra vil da slippe å krysse vei/jernbanespor for å lete etter mat. Etter at det ble påvist skrantesyke hos hjortevilt, har det blitt innført forbud mot føring og utsettelse av slikkesteiner til slike dyr (forskrift om tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) 11.7.16). Det er likevel mulig å søke Mattilsynet om tillatelse om kortvarig nødføring på steder hvor sykdommen ikke er påvist. Dette kan gjelde om det er forhold som forårsaker dyrevelferdsproblemer. En lang vinter med mye snø der dyra sulter kan være et slikt forhold. Kommunen foreslår å lage en plan for nødføring av hjortevilt som kan blant annet inneholde hvor slike føringsplasser kan være, hvem som avgjør når nødføring på iverksettes og så videre. Med tanke på eventuell smitte av CWD, bør man også tenke på om det er hensiktsmessig med flere små føringsplasser enn få og store der det vil samle seg flere dyr.

5.3.2 Kartlegging av beverbestanden

Bever er en jaktbar art, der bestanden i kommunen ikke er kartlagt. Det har vært ytret et politisk ønske om å gjennomføre en slik kartlegging og å korte inn jakttiden med bakgrunn i et ønske om å beskytte beveren i yngletiden. En kartlegging av beverbestanden vil mest sannsynlig ikke være praktisk mulig før tidligst sommeren 2019. Dette fordi det vil ta tid å få ansatte med den rette kompetansen på plass, og det er vanskelig med en kartlegging vinterstid da beveren går i hi. Ynglende hunner vil i utgangspunktet holde seg i hiet, og risikoen for at de felles er forholdsvis lav. Hunnen er meget sky i den første perioden av ungenes liv. Dermed er det først og fremst hanner og ikke-ynglende dyr som skytes i jakttida. Skal jakttida innskrenkes til 1. mars, blir det i praksis vanskelig å drive jakt på bever. Beveren begynner som oftest ikke å være aktiv før i april. Kommunen har kommet med et høringsforslag som sier at en kartlegging av bestanden skal skje innen fem år. Denne kartleggingen bør skje i samarbeid med nabokommuner.

5.3.3 Pinnsvininformasjon

Etter at robotgressklippere har blitt mer og mer vanlig i norske hager, er det kommet rapporter om skader på pinnsvin. I følge Pinnsvinhjelpen sine nettsider, vil ikke pinnsvinet bli stoppet av den elektriske sperrekabelen på klipperen. Det er også mange andre områder det kan være nyttig å spre informasjon om pinnsvin, som for eksempel å avkrefte myter om hva de spiser og drikker; pinnsvin skal kun ha vann og de er kjøttetere. Dette er noe kommunen kan hjelpe til å spre kunnskap om, ved å for eksempel støtte Pinnsvinhjelpen med sitt informasjonsarbeid.

5.3.4 Ekstraordinær båndtvang

Den ordinære båndtvangen er fra 1. april til og med 20. august. En ekstraordinær båndtvang kan pålegges i den enkelte kommune i form av lokale forskrifter. I år med lange og harde vintre vil ville dyr allerede være svekket og tappet for energi når våren kommer. Å bli utsatt for en unødig stressor under hekking/ynghing i form av løse hunder kan føre til at flere bukker under. Dette gjelder både dyreunger som er små og hjelpesløse og voksne som må bruke ekstra energi på å komme seg unna hunden. Et slikt tiltak må vurderes årlig.

5.4 Koordinerende samarbeid

Ved videre utvikling av tiltak, vil det være behov for kommunen å samarbeide med flere av instansene nevnt tidligere i planen. Det er viktig at vi alle jobber mot det samme målet, og at vi samler ressursene og kompetansen på ett sted. Både for faglig utvikling hos den enkelte, erfaringsutveksling og vurdering av veien videre. Et generelt tiltak som gjelder for alle dyregrupper, er å sette sammen et nettverk som skal diskutere dyrevelferden i Skedsmo. Nettverket har årlige møter og det er kommunens ansvar å kalle inn. Nettverket bør bestå av ulike aktører med interesse for og kunnskap om dyrevelferd. For eksempel dyrevernsorganisasjoner som opererer i kommunen (Dyrebeskyttelsen Lillestrøm og omegn og Dyrebeskyttelsen Oslo og Akershus), veterinærer, representanter fra lokale veterinærorganisasjoner, representanter fra bondelag og bondeorganisasjoner, Mattilsynet og representant fra Foreningen norske etologer. Resultatet av slike årlige møter må bli en tilstandsrapport fra året som har gått, som inneholder blant annet partenes utfordringer. En slik rapport vil være til nytte for kommunens videre arbeid med dyrevelferd.

